

Investigate the mediating role of value orientation in predicting life satisfaction based on dark and light personality traits and emotional differentiation

Batoul Alipour Gourand¹, Masoumeh Azmoudeh², Khalil Esmailpour³, Seyed Davod Hosseini Nasab⁴

1-Ph.D Student, Department of Psychology, Tabriz Branch, Islamic Azad University, Tabriz, Iran.

2- Assistant Professor, Department of Psychology, Tabriz Branch, Islamic Azad University, Tabriz, Iran (Corresponding Author). E-mail: Mas_azemod@yahoo.com

3- Associate Professor, Department of Psychology, University of Tabriz, Tabriz, Iran.

4- Professor, Department of Psychology, Tabriz Branch, Islamic Azad University, Tabriz, Iran.

Received: 30/12/2021

Accepted: 06/04/2022

Abstract

Introduction: Life satisfaction is influenced by personality traits, including dark and light personality traits, and emotional differentiation.

Aim: This study aimed to investigate the mediating role of value orientation in predicting life satisfaction based on dark and light personality traits and emotional differentiation.

Method: In this descriptive, correlational study, the structural equation modeling was applied. The statistical population consisted of people, referred to the health centers of Tabriz, Iran, in 2022. A total of 400 people were selected by the available sampling method. For data collection, the Satisfaction with Life Scale (SWLS) by Diner et al., Johnson & Webster's Dark Triad Personality (DTP) Questionnaire, Light Triple Personality (LTP) Questionnaire by Kaufman et al., Drake and Murdock's Differentiation of Self Inventory-Short Form (DSI-SF), and Schwartz's Value Survey (SVS) were used. For data analysis, the structural equation modeling in AMOS software was applied.

Results: The results indicated the direct significant role of dark ($\beta=-0.38$) and light ($\beta=0.34$) personality traits, as well as emotional differentiation ($\beta=0.29$) in predicting life satisfaction. Besides, an indirect relationship was found between these variables and life satisfaction, with the mediating role of value orientation ($P<0.05$).

Conclusion: The component of value orientation mediated the relationship between life satisfaction and dark/light personality traits and emotional differentiation. These findings can have practical implications for counselors and psychologists to increase life satisfaction.

Keywords: Orientation, Emotions, Satisfaction, Life, Personality

How to cite this article: Alipour Gourand B, Azmoudeh M, Esmailpour Kh, Hosseini Nasab SD. Investigate the mediating role of value orientation in predicting life satisfaction based on dark and light personality traits and emotional differentiation. Shenakht Journal of Psychology and Psychiatry. 2022; 9 (2): 160-174. URL: <http://shenakht.muk.ac.ir/article-1-1388-en.pdf>

Copyright © 2018 the Author (s). Published by Kurdistan University of Medical Sciences. This is an open access article distributed under the terms of the Creative Commons Attribution-Non Commercial License 4.0 (CCBY-NC), where it is permissible to download, share, remix, transform, and buildup the work provided it is properly cited. The work cannot be used commercially without permission from the journal.

بررسی نقش واسطه‌ای جهت‌گیری ارزشی در پیش‌بینی رضایت از زندگی براساس صفات تاریک و روشن شخصیت و تمایز یافتگی عاطفی

بتول علی‌پور گوراند^۱، معصومه آزموده^۲، خلیل اسماعیل پور^۳، سید داود حسینی نسب^۴

۱. دانشجوی دکتری، گروه روانشناسی، واحد تبریز، دانشگاه آزاد اسلامی، تبریز، ایران.

۲. استادیار، گروه روانشناسی، واحد تبریز، دانشگاه آزاد اسلامی، تبریز، ایران (مؤلف مسئول). ایمیل: Mas_azomod@yahoo.com

۳. دانشیار، گروه روانشناسی، دانشگاه تبریز، تبریز، ایران.

۴. استاد، گروه روانشناسی، واحد تبریز، دانشگاه آزاد اسلامی، تبریز، ایران.

تاریخ پذیرش مقاله: ۱۴۰۱/۰۱/۱۷

تاریخ دریافت مقاله: ۱۴۰۰/۱۰/۰۹

چکیده

مقدمه: رضایت از زندگی تحت تأثیر ویژگی‌های شخصیتی از جمله صفات تاریک و روشن شخصیت و نحوه تمایز یافتگی عاطفی است.

هدف: پژوهش حاضر با هدف بررسی نقش واسطه‌ای جهت‌گیری ارزشی در پیش‌بینی رضایت از زندگی براساس صفات تاریک و روشن شخصیت و تمایز یافتگی عاطفی انجام گرفت.

روش: طرح پژوهش توصیفی از نوع همبستگی با استفاده از روش معادلات ساختاری بود. جامعه آماری، افراد مراجعه کننده به مراکز بهداشتی شهر تبریز در سال ۱۴۰۰ بودند که به روش نمونه‌گیری در دسترس تعداد ۴۰۰ نفر انتخاب شدند. جهت گردآوری اطلاعات از پرسشنامه رضایت از زندگی دینر و همکاران (SWLS)، پرسشنامه صفات تاریک شخصیت جانسون و وبستر (DTP)، پرسشنامه سه‌گانه روشن شخصیت کافمن و همکاران (LTP)، پرسشنامه خود تمایز سازی دریک و مورد اک (DSI-SF) و پرسشنامه نظام ارزشی شوارتز (SVS) استفاده شد. جهت تجزیه و تحلیل داده‌ها از روش معادلات ساختاری با کاربرد نرم‌افزار AMOS استفاده شد.

یافته‌ها: نتایج پژوهش نقش مستقیم و معنی‌دار صفات تاریک ($\beta = -0.38$) و روشن شخصیت ($\beta = 0.34$) و تمایز یافتگی عاطفی ($\beta = 0.29$) را در پیش‌بینی رضایت از زندگی نشان داد. همچنین رابطه غیرمستقیم این متغیرها با رضایت از زندگی با نقش واسطه‌ای جهت‌گیری ارزشی نشان داده شد ($P < 0.05$).

نتیجه‌گیری: مؤلفه جهت‌گیری ارزشی ارتباط بین صفات تاریک و روشن شخصیت و تمایز یافتگی عاطفی با رضایت از زندگی را میانجی‌گری می‌کند. این یافته‌ها می‌تواند کاربردهای عملی برای استفاده مشاوران و روانشناسان در جهت افزایش رضایت از زندگی داشته باشد.

کلیدواژه‌ها: جهت‌گیری، عاطفه، رضایت، زندگی، شخصیت

مقدمه

مفهوم رضایت از زندگی^۱ به عنوان پدیده‌ای مهم و مؤثر بر ابعاد مختلف زندگی انسان شناخته شده است. برای نمونه وجود چنین احساسی می‌تواند سلامت فرد و جامعه را تضمین نماید و با ایجاد امید و خوش‌بینی و از بین بردن احساس ناتوانی، انزوا و بی‌اعتمادی در بین مردم فرآیند توسعه را تسریع نموده و با ایجاد احساس تعلق و تعهد اجتماعی بقای جامعه را تضمین نماید (نیازی، گنجی و نامور، ۱۳۹۴). یکی از عوامل تأثیرگذار بر رضایت افراد از زندگی، متغیرهای شخصیتی هستند. شخصیت شامل الگوهای ثابت فکری، عاطفی و رفتاری است (مارتین، گرازیانی و دل‌مونت،^۲ ۲۰۲۱). در این بین صفات تاریک شخصیت^۳ مشتمل بر سه بعد ضداجتماعی^۴، خودشیفتگی^۵ و ماکیاولیسم^۶ نقش مستقیمی در نحوه نگرش افراد به زندگی دارند. ماکیاولیسم، بعدی از شخصیت است که با جذابیت اجتماعی ناچیز، فقدان اخلاق متعارف، استثمار از دیگران و دنبال منافع شخصی بودن مشخص می‌شود (پالھوس و ویلیامز^۷، ۲۰۰۲). بعد ضداجتماعی شامل خصوصیات چوون رفتار ضداجتماعی، عدم وجود حس همدلی و بزهکاری است که بیشتر بر عمل و نتیجه آن تمرکز دارد (پالھوس و ویلیامز، ۲۰۰۲). بعد دیگر که شخصیت خودشیفته است، با خصوصیات چوون کسب قدرت، احساس تسلط، استحقاق و خودبزرگ‌بینی مشخص می‌شود (لیمون، سیناترا و موناسیز^۸، ۲۰۲۰).

پژوهش‌های مختلف رابطه صفات تاریک شخصیت با رضایت از زندگی را نشان داده‌اند. به عنوان مثال نتایج پژوهش شریفی‌نیا و هارون رشیدی (۱۳۹۹) نشان داد که بین مؤلفه‌های صفات تاریک شخصیت با رضایت از زندگی رابطه منفی وجود دارد. ایگان، چان و شورتر^۹ (۲۰۱۴) در پژوهش خود به این نتیجه رسیدند که بین شخصیت ضداجتماعی با بهزیستی ذهنی که از ویژگی‌های رضایت از زندگی است، رابطه منفی وجود دارد. همچنین لاو و هولدر^{۱۰} (۲۰۱۴) دریافتند که جامعه‌سیزی با سطوح پایین‌تر رضایت از زندگی، شادکامی و عاطفه مثبت مرتبط است.

از طرف دیگر، صفات روشن شخصیت^{۱۱} نیز از عوامل مؤثر بر رضایت از زندگی توصیف می‌شود. طبق نظر اسکات بری کافمن^{۱۲} (۲۰۱۹)، سه‌گانه روشن شخصیت شامل سه ویژگی شخصیتی «انسانیت»^{۱۳} به معنی باورمندی به ذاتی بودن کرامت و ارزشمند بودن انسان‌ها، «کانتیانیسم»^{۱۴} به معنی خیرخواهی انسان‌ها و «ایمان به انسانیت»^{۱۵}، باور به خوب بودن ذاتی انسان‌ها هستند (لوماس و ایوتزان^{۱۶}، ۲۰۱۶؛ لوپز، پدروتی و سیندر^{۱۷}، ۲۰۱۹). کافمن، یادن، هید و تسوکاواما^{۱۸} (۲۰۱۹) در تحقیقات خود به این نتیجه رسیدند، افرادی که دارای این ویژگی‌های روشن شخصیتی هستند از زندگی و روابط با دیگران احساس رضایت بیشتری دارند. البته در پژوهش طلوع تکمیلی، وکیلی و فتاحی (۱۳۹۹) نیز رابطه توافق‌پذیری (یکی از مؤلفه‌های ابعاد روشن شخصیت) با

^۹- Egan., Chan & Shorter

^{۱۰}- Love & holder

^{۱۱}- Light traits of personality

^{۱۲}- Kaufman

^{۱۳}- Humanism

^{۱۴}- Kantianism

^{۱۵}- Faith in humanity

^{۱۶}- Lomas & Ivtzan

^{۱۷}- Lopez, Pedrotti & Synder

^{۱۸}- Kaufman, Yaden, Hyde & Tsukayama

^۱- Life satisfaction

^۲- Martin, Graziani & Del-Monte

^۳- Dark traits of personality

^۴- Antisocial personality

^۵- Narcissism

^۶- Machiavellism

^۷- Palhos & Williams

^۸- Limon, Sinatra & Monacis

رضایت زناشویی که یکی از جنبه‌های رضایت از زندگی است، نشان داده شده است.

از عوامل دیگری که با رضایت از زندگی رابطه دارد، مفهوم تمایز یافتگی عاطفی^۱ است. تمایز یافتگی نشانگر عملکرد مناسب میان فردی، با توانایی جدا کردن فرایندهای عاطفی از منطقی، توانایی تجربه صمیمیت همراه با استقلال و تبادل مناسب میان آنهاست (هیدن روتز، جانکوزکی و ساندج،^۲ ۲۰۱۰). تمایز یافتگی از چهار مؤلفه موقعیت من^۳، واکنش هیجانی^۴، همجوشی^۵ (امتزاج) و گسلش عاطفی^۶ تشکیل شده است. موقعیت من نشان دهنده توانایی شخص در ارائه تعریف واضح از هویت خویش و دارا بودن عقاید و باورهای مشخص در زندگی است (اسکوورن،^۷ ۲۰۰۴). واکنش هیجانی نشانگر غلبه احساسات فرد بر عقل و منطقش است (راس و مورداک،^۸ ۲۰۱۴). همجوشی پدیده‌ای است که اجازه نمی‌دهد فرد خودش را از خانواده متمایز کند (پروچاسکا و نورکراس، ۲۰۱۱). گسلش عاطفی بیانگر تمایل به خروج از رابطه و عقب‌نشینی عاطفی در شرایط تنش‌زاست (دریک،^۹ ۲۰۱۵). رابطه ابعاد تمایز یافتگی عاطفی با رضایت از زندگی در پژوهش‌ها تا حدی نشان داده شده است. در پژوهش روشن ضمیر، عبدالله پور و کرد (۱۳۹۶) رابطه منفی واکنش هیجانی و گسلش عاطفی با رضایت زندگی نشان شده است. همچنین نتایج پژوهش شریفی‌نیا و هارون رشیدی (۱۳۹۹) نشان داده است که

بین سطح ابراز هیجان با رضایت از زندگی رابطه معنی‌دار وجود دارد.

نحوه جهت‌گیری ارزشی^{۱۰} افراد نیز در زندگی از عواملی است که با رضایت از زندگی ارتباط دارد. ارزش‌ها تمایلات و گرایش‌های شناختی کلی هستند که شخص در زندگی خویش اتخاذ می‌کند. شوارتز^{۱۱} (۲۰۰۶) ده نوع ارزش را شامل خیرخواهی، سنت‌گرایی، همنوایی، امنیت، قدرت، موفقیت، هیجان‌خواهی، خوداتکایی و جهان‌گرایی معرفی کرد که جنبه انگیزشی دارند. افرادی که برای خود ارزش‌های مشخصی تعریف می‌کنند و به آنها اهمیت می‌دهند، احساس بهزیستی مثبت و رضایت از زندگی دارند. به عنوان مثال نتایج پژوهش صادقی، ایمنی و باوزین (۱۳۹۷) نشان داد که بین رضایت از زندگی و دین‌داری رابطه مثبت وجود دارد. ارزش‌ها در شمار درونی‌ترین لایه‌های شخصیت افراد بوده و شناخت دقیق هر فرد در گرو شناخت این ارزش‌ها و گرایش‌های ارزشی اوست؛ بنابراین از آنجایی که ارزش‌های یک فرد زیر مجموعه صفات شخصیت است، جهت‌گیری ارزشی افراد تحت تأثیر صفات شخصیتی قرار می‌گیرد (عیسی زادگان، ۱۳۹۱). پژوهش‌ها رابطه صفات تاریک و روشن شخصیت با جهت‌گیری ارزشی را نیز نشان داده‌اند. به عنوان مثال، در پژوهش شیبانی، نریمانی و محمدی (۱۳۹۴) بین میزان مذهبی بودن فرد و توافق که از مؤلفه‌های صفات روشن شخصیت است رابطه وجود داشت که نتیجه مطالعات پیشین (هانتلی و هانتس، ۲۰۰۵) آن را تأیید کرده‌اند. نحوه تمایز یافتگی عاطفی فرد نیز با جهت‌گیری‌های ارزشی ارتباط دارد. به عنوان مثال، پژوهش‌ها نشان داده‌اند که بین تمایز یافتگی و مهارت‌های

^۱- Emotional differentiating

^۲- Heiden-Rootes, Jankowski & Sandage

^۳- I-position

^۴- Emotional reactivity

^۵- Fusion with others

^۶- Emotional cutoff

^۷- Skowron

^۸- Ross & Murdock

^۹- Drake

^{۱۰}- Value orientation

^{۱۱}- Schwartz

حل مسئله که از زیر مؤلفه موفقیت از مؤلفه‌های جهت‌گیری ارزشی است، رابطه مثبت وجود دارد (اسکورون و پلت^۱، ۲۰۰۵). بنابراین، با توجه به اینکه رضایت داشتن از زندگی، یکی از مفاهیم بسیار مهم و مؤثر بر سایر جنبه‌های زندگی انسان است که تحت تأثیر عوامل مختلف از جمله ویژگی‌های شخصیتی، نحوه تمایز یافتگی عاطفی و انتخاب نوع جهت‌گیری ارزشی در زندگی است و از طرفی با توجه به اینکه پژوهش‌های کافی در مورد نقش ترکیبی صفات تاریک و روشن شخصیت، تمایز یافتگی عاطفی بر رضایت از زندگی با واسطه‌گری جهت‌گیری ارزشی صورت نگرفته است و یک سری خلأهایی در این زمینه وجود دارد، پژوهش حاضر در صدد پاسخگویی به این سؤال است که آیا جهت‌گیری ارزشی می‌تواند نقش واسطه‌ای در پیش‌بینی رضایت از زندگی بر اساس صفات تاریک و روشن شخصیت و تمایز یافتگی عاطفی داشته باشد؟

روش

پژوهش حاضر به روش توصیفی از نوع همبستگی و با استفاده از روش معادلات ساختاری انجام گرفت. جامعه آماری کلیه افراد مراجعه کننده به مراکز بهداشتی شهر تبریز (۸۶ مرکز بهداشتی) در سال ۱۴۰۰ بودند که جهت دریافت خدمات بهداشتی (تنظیم خانواده، انجام واکسیناسیون، کنترل روند رشدی، تکاملی کودکان، کنترل بارداری، انجام مشاوره و...) مراجعه نموده بودند. معیارهای ورود به پژوهش عبارت از: داشتن دامنه سنی ۲۶ تا ۶۵ سال اعم از زن و مرد، میزان سواد حداقل سوم راهنمایی و رضایت آگاهانه برای شرکت در پژوهش،

نداشتن بیماری صعب‌العلاج جسمی و روانی (انواع سرطان‌ها، بیماری‌های زمینه‌ای، اختلالات روانی بنا به اظهار پاسخگو که به نحوی روی رضایت از زندگی تأثیر می‌گذاشت) بود. همچنین معیارهای خروج از پژوهش عبارت از: عدم داشتن تمایل برای ادامه همکاری بود. به دلیل دسترسی کم به مراجعین به لحاظ همه‌گیری بیماری کرونا روش نمونه‌گیری از نوع نمونه‌گیری در دسترس بود. حجم نمونه طبق پیشنهاد تاباکنیک و فیدل^۲ (۲۰۱۲) برای تحقیقات چند متغیره ۴۰۰ نفر برآورد شد. بعد از تصویب طرح در شورای پژوهشی دانشگاه آزاد اسلامی واحد تبریز و کسب مجوزهای لازم و معرفی نامه، به معاونت بهداشتی دانشگاه علوم پزشکی تبریز مراجعه و بعد از هماهنگی‌های لازم، به مراکز بهداشتی مراجعه شد. بعد از جلب رضایت و توضیح نحوه تکمیل پرسشنامه‌ها توسط مراجعینی که جهت دریافت خدمات بهداشتی مراجعه کرده بودند، پرسشنامه‌ها در اختیار آن‌ها گذاشته شد و به آزمودنی‌ها اطمینان داده شد که اطلاعات داده شده توسط آن‌ها محرمانه خواهد بود و اینکه در صورت عدم رضایت و یا دادن پاسخ ناقص به سؤالات می‌توانند از مطالعه خارج شوند. جهت پر کردن پرسشنامه حدود ۲۰ الی ۳۰ دقیقه وقت داده شد و گفته شد در صورت نداشتن زمان لازم می‌توانند پرسشنامه‌ها را به منزل برده و بعد از تکمیل تحویل دهند. جهت تجزیه و تحلیل داده‌ها از روش معادلات ساختاری با کاربرد نرم‌افزار AMOS استفاده شد.

ابزار

^۲- Tabachnick & Fidell

^۱- Skowron & Platt

پرسشنامه رضایت از زندگی^۱ (SWLS): این پرسشنامه توسط دینر، امونس، لارسن و گریفین^۲ در سال ۱۹۸۵ ساخته شده است. این مقیاس شامل پنج گویه است که هر گویه در مقیاس ۵ درجه‌ای لیکرت از ۵= کاملاً موافقم تا ۱= کاملاً مخالفم نمره‌گذاری می‌شود و نمره بالا نشان دهنده میزان رضایت بیشتر از زندگی است. دامنه نمرات آن از ۵ تا ۲۵ است. دینر و همکاران (۱۹۸۵) پایایی این مقیاس را با روش آلفای کرونباخ ۰/۸۶ بدست آوردند. بیانی و همکاران (۱۳۸۶) اعتبار مقیاس رضایت از زندگی را با استفاده از روش آلفای کرونباخ ۰/۸۳ و با روش بازآزمایی ۰/۶۹ گزارش نمودند.

پرسشنامه صفات تاریک شخصیت^۳ (DTP): این پرسشنامه ابزاری ۱۲ ماده‌ای است که توسط جانسون و وبستر^۴ در سال ۲۰۱۰ طراحی شده است. این مقیاس شامل سه خرده مقیاس ماکیاولیستی، جامعه ستیزی و خودشیفتگی است. هر گویه بر یک مقیاس ۷ درجه‌ای لیکرت از ۱= کاملاً مخالفم تا ۷= کاملاً موافقم نمره‌گذاری می‌شود و نمره بالا نشان دهنده میزان بالای صفات تاریک شخصیت در فرد است؛ دامنه نمرات از ۱۲ تا ۸۴ است. جانسون و وبستر (۲۰۱۰) ضریب پایایی بازآزمایی این پرسشنامه را ۰/۸۹ برای کل مقیاس، برای خرده مقیاس ماکیاولی ۰/۸۶، برای ضداجتماعی ۰/۷۶ و برای خودشیفتگی ۰/۸۷ گزارش کردند. در پژوهش شریفی‌نیا و هارون رشیدی (۱۳۹۹) ضریب آلفای کرونباخ برای خرده مقیاس ماکیاولی، جامعه‌ستیزی و خودشیفتگی به ترتیب ۰/۷۱، ۰/۷۲، ۰/۷۴ بوده است.

پرسشنامه سه‌گانه روشن شخصیت^۵ (LTP): این پرسشنامه اولین پیش‌نویس اندازه‌گیری گرایش علاقه و جهت‌گیری‌های خیرخواهانه نسبت به دیگران است که توسط کافمن، یادن، هید و تسوکاواما (۲۰۱۹) طراحی شده است. این پرسشنامه از سه خرده مقیاس کانتیانیسم، انسانیت و ایمان به انسانیت تشکیل شده است. این فرم شامل ۱۲ گویه است که هر گویه در مقیاس پنج گزینه‌ای لیکرت از ۱= کاملاً مخالفم تا ۵= کاملاً موافقم نمره‌گذاری می‌شود و نمره بالا نشان دهنده میزان بالای صفات روشن شخصیت در فرد است. دامنه نمرات آن از ۱۲ تا ۶۰ است. ضریب پایایی درونی دیده شده برای این خرده مقیاس‌ها، ایمان به انسانیت، انسانیت و کانتیانیسم به ترتیب ۰/۸۲، ۰/۷۹، ۰/۷۲ و ضریب پایایی درونی برای این مقیاس در کل ۰/۸۴ برآورد شده است (کافمن و همکاران، ۲۰۱۹). این پرسشنامه فرم ترجمه شده ندارد و در مورد روایی و پایایی آن فعلاً در ایران کار نشده است. در این پژوهش پرسشنامه مذکور ترجمه و روایی آن در نمونه ۴۰ نفری از کارکنان مرکز بهداشت شهرستان تبریز به روش نمونه‌گیری تصادفی مورد آزمون قرار گرفت و نتایج بدست آمده که با استفاده از آلفای کرونباخ محاسبه گردید برای متغیرهای کانتیانیسم ۰/۶۹، انسانیت ۰/۷۲ و ایمان به انسانیت ۰/۶۸ بدست آمد که نشان دهنده قابل استفاده بودن این پرسشنامه در جامعه ایرانی است.

پرسشنامه نظام ارزشی^۶ (SVS): این پرسشنامه توسط شوارتز در سال ۲۰۰۶، مشتمل بر ۵۷ سؤال و در ده مؤلفه نظام ارزشی اعم از قدرت، استقلال، برانگیختگی، همنوایی، امنیت، سنت، لذت، موفقیت، خیرخواهی و جهان‌گرایی ساخته شد (شوارتز، ۲۰۰۶). هر مؤلفه دارای

^۱- Satisfaction with Life Scale

^۲- Diener, Emmons, Larsen & Griffin

^۳- Dark Triad of Personality

^۴- Jonason & Webster

^۵- light Triple of Personality

^۶- Schwartz value system questionnaire

کرونباخ بدست آمده در پژوهش رسولی و همکاران (۱۳۹۵) نشان دهنده اعتبار این پرسشنامه است. آلفای کرونباخ برآورد شده توسط آن‌ها برای هر یک از خرده مقیاس‌ها عبارتند از: جایگاه من (۰/۷۹)، هم آمیختگی با دیگران (۰/۷۳)، گریز عاطفی (۰/۸۳) و واکنش‌پذیری عاطفی (۰/۸۶).

یافته‌ها

از مجموع ۴۰۰ نفر شرکت‌کننده در این پژوهش ۱۲۷ نفر مرد (۳۱/۷۵٪) و ۲۷۳ نفر زن (۶۸/۲۵٪) بودند. دامنه سنی شرکت‌کنندگان بین ۲۶ تا ۶۵ سال با میانگین و انحراف معیار $35/28 \pm 13/36$ بود. ۲۹۶ نفر (۷۶/۵٪) از شرکت‌کنندگان متأهل و ۲۳/۵٪ مجرد بودند. از لحاظ میزان تحصیلات ۸۰ نفر (۲۰٪) دارای مدرک دیپلم، ۴۳ نفر (۱۰/۷۵٪) دارای مدرک فوق دیپلم، ۱۸۵ نفر (۴۶/۲۵٪) دارای مدرک لیسانس، ۶۶ نفر (۱۶/۵٪) دارای مدرک فوق لیسانس و ۲۶ نفر (۶/۵٪) دارای مدرک دکترا بودند. شاخص‌های توصیفی مربوط به میانگین، انحراف استاندارد و سطح معنی‌داری مربوط به متغیرهای پژوهش در جدول ۱ ارائه شده است.

چند گویه است و هر گویه بر یک مقیاس ۷ درجه‌ای لیکرت از ۱= مخالف ارزش‌های من تا ۷= عالی نمره‌گذاری شده است. نتایج براساس جدول مربوطه قضاوت و میزان نظام ارزشی به صورت ضعیف، متوسط، خوب و بسیار خوب برآورد می‌شود. در خصوص پایایی این آزمون که توسط شوارتز (۲۰۰۶) اجرا گردید آلفای بدست آمده در خرده مقیاس‌های خیرخواهی، سنت‌گرایی، همنوایی، امنیت، قدرت، برانگیختگی، لذت‌گرایی، موفقیت، خودالقایی و جهان‌گرایی به ترتیب: ۰/۶۱، ۰/۳۷، ۰/۴۸، ۰/۶۴، ۰/۵۰، ۰/۶۹، ۰/۷۹، ۰/۵۲، ۰/۵۳، ۰/۵۷ بود. آلفای بدست آمده برای هر یک از خرده مقیاس‌های این آزمون در تحقیق سهامی (۲۰۰۸) بیشتر از ۰/۷۰ گزارش شده است.

پرسشنامه خود متمایزسازی^۱ (DSI-SF): این پرسشنامه توسط دریک و مورداک^۲ در سال ۲۰۱۵ با ۱۲ ماده در چهار خرده مقیاس واکنش‌پذیری عاطفی، جایگاه من، گریز عاطفی و هم آمیختگی با دیگران طراحی شده است. این فرم در ۴ زیر مقیاس و ۲۰ گویه طراحی شده است که این خرده مقیاس‌ها عبارتند از: واکنش‌پذیری عاطفی، جایگاه من، گریز عاطفی و هم آمیختگی با دیگران. هر گویه بر یک مقیاس ۶ درجه‌ای لیکرت از ۰= کاملاً صحیح است تا ۵= اصلاً صحیح نیست نمره‌گذاری می‌شوند و نمره بالاتر نشان دهنده میزان بیشتر خود متمایزسازی خواهد بود و بالعکس. دامنه نمرات آن از ۰ تا ۱۰۰ است. بوسر و گیسون^۳ (۲۰۱۴) در پژوهش خود اعتبار این چهار خرده مقیاس را به ترتیب زیر بیان کردند: جایگاه من (۰/۸۲)، واکنش‌پذیری عاطفی (۰/۸۷)، گریز عاطفی (۰/۸۳) و هم آمیختگی با دیگران (۰/۷۶). آلفای

^۱- Differentiation of Self Inventory- Short Form

^۲- Drake & Murdock

^۳- Buser, Juleen & Gibson

جدول ۱ شاخص‌های توصیفی و نتیجه آزمون نرمال بودن داده‌های متغیرهای پژوهش

متغیر	میانگین	انحراف استاندارد	Z	سطح معنی‌داری
ابعاد تاریک شخصیت	۳۸/۸۹	۱۱/۸۶	۰/۰۷۳	۰/۲۰۰
ابعاد روشن شخصیت	۲۴	۱۰/۷۸	۰/۰۸۲	۰/۱۰۳
تمایز یافتگی عاطفی	۴۴/۸۰	۱۵/۲۵	۰/۰۴۵	۰/۲۰۰
جهت‌گیری‌های ارزشی	۲۸۵/۰۰۶	۶۷/۱۸	۰/۰۷۱	۰/۲۰۰
رضایت از زندگی	۱۴/۴۲	۵/۳۴	۰/۰۸۱	۰/۰۵۳

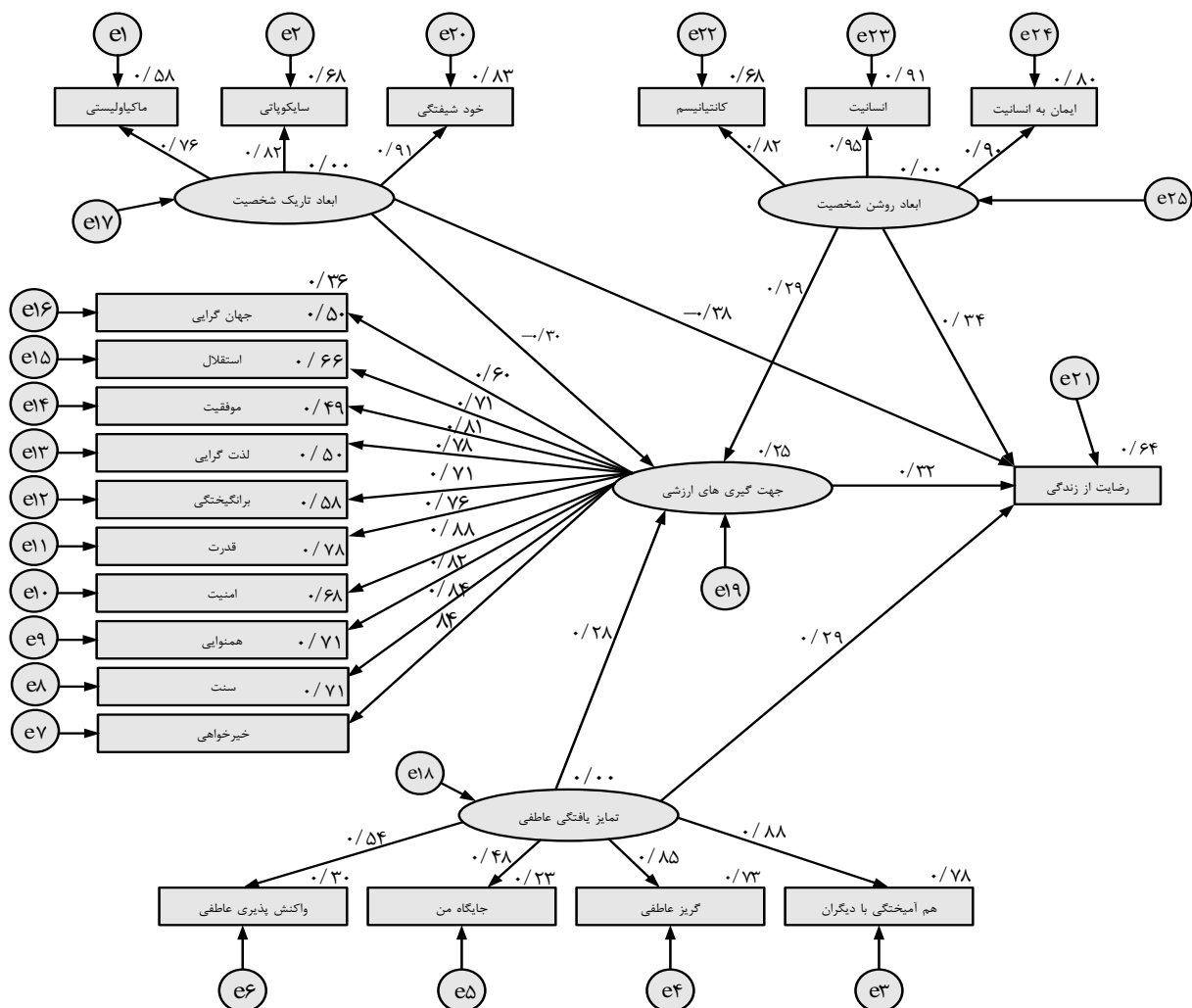
با توجه به جدول ۱ نتیجه آزمون Z کالموگروف-اسمیرنوف در سطح کمتر از ۰/۰۵ معنادار نیست؛ بنابراین داده‌ها از توزیع نرمال برخوردار بودند و می‌توان از آزمون‌های پارامتریک استفاده کرد. جدول ۲ ماتریس همبستگی پیرسون برای متغیرهای مربوط به پژوهش را نشان می‌دهد.

جدول ۲ ماتریس همبستگی پیرسون مربوط به روابط متغیرهای پژوهش

متغیر	۱	۲	۳	۴	۵
۱. ابعاد تاریک شخصیت	۱				
۲. ابعاد روشن شخصیت	-۰/۶۱**	۱			
۳. تمایز یافتگی	-۰/۵۸**	۰/۴۹**	۱		
۴. جهت‌گیری ارزشی	-۰/۵۸**	۰/۵۶**	۰/۵۲**	۱	
۵. رضایت از زندگی	-۰/۶۴**	۰/۶۹**	۰/۶۷**	۰/۶۲**	۱

**معنی‌داری در سطح $P < ۰/۰۱$

با توجه به جدول ۲ رابطه منفی معنی‌دار بین صفات تاریک شخصیت ($r = -۰/۶۴$) با رضایت از زندگی وجود دارد. همچنین صفات روشن شخصیت ($r = ۰/۶۹$)، تمایز یافتگی عاطفی ($r = ۰/۶۷$) و جهت‌گیری ارزشی ($r = ۰/۶۲$) رابطه مثبت با رضایت از زندگی دارند. که در سطح ۰/۰۱ معنی‌دار هستند. متغیرهای صفات تاریک و روشن شخصیت و تمایز یافتگی عاطفی با واسطه‌گری جهت‌گیری ارزشی بر رضایت از زندگی در معادلات ساختاری مورد تحلیل قرار گرفت که در شکل ۱ نشان داده شده است.

شکل ۱ مدل پیش‌بینی رضایت از زندگی براساس صفات تاریک و روشن شخصیت و تمایز یافتگی عاطفی با نقش واسطه‌ای جهت‌گیری ارزشی

میانگین مجذورات خطای تقریب (RMSEA=0/063) حاکی از برازش متوسط مدل برونداد بود. جدول ۳ اثرات مستقیم متغیرهای پیش‌بین بر جهت‌گیری ارزشی و رضایت از زندگی را نشان می‌دهد.

بررسی شاخص‌های برازش مدل برونداد، شاخص‌های برازندگی شامل شاخص مجذور ($\chi^2=512/113$) مجذور خی نسبی ($\chi^2/df=2/79$)، شاخص نیکویی برازش (GFI=0/90)، شاخص برازش هنجار شده (NFI=0/91)، شاخص نیکویی برازش مقایسه‌ای (CFI=0/95) و جذر

جدول ۳ اثرات مستقیم متغیرهای پیش‌بین بر جهت‌گیری ارزشی و رضایت از زندگی

مسیر	ضریب استاندارد	خطای برآورد	ضریب مسیر	سطح معنی‌داری
ابعاد تاریک شخصیت - رضایت از زندگی	-0/38	0/100	-5/905	0/001

۰/۰۰۱	۵/۶۳۹	۰/۰۸۲	۰/۳۴	ابعاد روشن شخصیت - رضایت از زندگی
۰/۰۰۱	۴/۸۹۳	۰/۰۵۱	۰/۲۹	تمایز یافتگی عاطفی - رضایت از زندگی
۰/۰۰۱	۴/۸۳۰	۰/۰۴۲	۰/۳۲	جهت‌گیری‌های ارزشی - رضایت از زندگی
۰/۰۰۳	-۳/۶۵۷	۰/۲۰۱	-۰/۳۰	ابعاد تاریک شخصیت - جهت‌گیری‌های ارزشی
۰/۰۰۶	۳/۶۳۴	۰/۱۷۳	۰/۲۹	ابعاد روشن شخصیت - جهت‌گیری‌های ارزشی
۰/۰۱۰	۳/۳۶۳	۰/۱۰۹	۰/۲۸	تمایز یافتگی عاطفی - جهت‌گیری‌های ارزشی

نتایج جدول ۳، نشان می‌دهد که صفات تاریک شخصیت اثر مستقیم منفی ($\beta = -0.38$) بر رضایت از زندگی و جهت‌گیری ارزشی ($\beta = -0.30$) دارد. همچنین صفات روشن شخصیت اثر مثبت معنی‌دار ($\beta = 0.34$) بر رضایت از زندگی و جهت‌گیری ارزشی ($\beta = 0.29$) و تمایز یافتگی عاطفی اثر مثبت مستقیم معنی‌دار ($\beta = 0.29$) بر رضایت از زندگی و جهت‌گیری ارزشی دارد ($P < 0.05$). نتایج آزمون بوث استرپ درباره معنی‌داری روابط غیر مستقیم مدل نشان داد که صفات تاریک شخصیت با میانجی‌گری جهت‌گیری ارزشی اثر منفی غیر مستقیم معنی‌دار بر رضایت از زندگی دارد ($\beta = -0.097$). همچنین صفات روشن شخصیت با میانجی‌گری جهت‌گیری ارزشی رابطه مثبت و معنی‌داری با رضایت از زندگی داشته ($\beta = 0.092$ و $P = 0.004$) و تمایز یافتگی عاطفی رابطه غیر مستقیم معنی‌داری با میانجی‌گری جهت‌گیری ارزشی با رضایت از زندگی دارد ($\beta = 0.088$ و $P = 0.007$).

بحث

پژوهش حاضر با هدف بررسی نقش واسطه‌ای جهت‌گیری ارزشی در پیش‌بینی رضایت از زندگی براساس صفات تاریک و روشن شخصیت و تمایز یافتگی عاطفی انجام گرفت. یافته‌های تحقیق نشان داد که صفات تاریک شخصیت بر رضایت از زندگی و هم بر جهت-

گیری ارزشی اثر مستقیم و منفی دارد. این یافته‌ها با نتایج پژوهش‌های شریفی‌نیا و هارون رشیدی (۱۳۹۹) و لاو و هولدر^۱ (۲۰۱۴) همسو است. طبق نتایج پژوهش شریفی‌نیا و هارون رشیدی (۱۳۹۹) بین مؤلفه‌های صفات تاریک شخصیت و ابعاد آن با رضایت از زندگی افراد رابطه منفی و معنی‌داری دارد. همچنین لاو و هولدر (۲۰۱۴) به این نتیجه رسیدند که جامعه‌سنجی با سطوح بالاتر افسردگی و عاطفه منفی و سطوح پایین‌تر رضایت از زندگی، شادکامی و عاطفه مثبت مرتبط است. اثر مستقیم و معنی‌دار صفات تاریک شخصیت بر جهت‌گیری ارزشی در پژوهش‌های انجام شده توسط نوسر، زیگلر، رابل، بسر، اوینگ و سوتارد^۲ (۲۰۱۵) و ابویل، فورسیت، بنکس و ام سی دانیل^۳ (۲۰۱۲) نشان داده شده است که نتایج آن‌ها همسو با نتیجه پژوهش حاضر است. در تبیین یافته فوق می‌توان گفت که شخصیت می‌تواند به طور مستقیم با تأثیرگذاری بر انتخاب شغل، روابط بین فردی و حتی تجربه رویدادهای ناخوشایند بر رضایت از زندگی تأثیر بگذارد (هومای و چونگ^۴، ۲۰۰۸). افراد به طور معمول به دنبال شرایط و موقعیت‌هایی هستند که ویژگی‌های شخصیتی آن‌ها را منعکس می‌کند و این موقعیت رضایت از زندگی آن‌ها را تحت تأثیر قرار

^۱- Love & Holder

^۲- Noser, Zeigler-Hill, Vrabel, Besser, Ewing & Southard

^۳- O'Boyle, Forsyth, Banks & McDaniel

^۴- Ho MY & Cheung

در تبیین این یافته می‌توان گفت که افراد دارای صفات روشن شخصیت توانایی‌های کلامی و ارتباطی گسترده‌ای دارند که این مسئله باعث تسهیل روابط با دیگران می‌شود و شبکه اجتماعی وسیع‌تر برای آن‌ها فراهم می‌کند که به تبع آن رضایت از زندگی فرد نیز افزایش می‌یابد (کافمن و همکاران، ۲۰۱۹). محمدلو، الهی و شیروانی‌راد (۱۳۹۴) در بررسی نقش ویژگی‌های شخصیتی در پیش‌بینی رضایت از زندگی در دانشجویان نشان دادند که بین صفات روشن شخصیت و رضایت از زندگی رابطه مثبت و معنادار وجود دارد؛ بنابراین، می‌توان گفت که رضایت از زندگی تا حدودی متأثر از صفات شخصیتی است. صفات روشن شخصیت باعث استفاده بیشتر از سازوکارهای دفاعی رشد یافته مانند پیشاپیش‌نگری و در نتیجه رضایت بیشتر از زندگی می‌شود. درباره تأثیر تمایز یافتگی در رابطه با رضایت از زندگی می‌توان گفت که افزایش تمایز یافتگی به فرد کمک می‌کند تا بر موقعیت‌های گوناگون کنترل موفق‌تری داشته باشد و توانایی بیشتر در کسب جایگاه من در ارتباطات بین فردی، همراه با واکنش‌پذیری عاطفی، تضمین‌کننده بهبودی سطح کیفیت زندگی می‌باشد (رشیدی، شریفی و نقشینه، ۱۳۹۵). در مورد اثر صفات روشن شخصیت بر جهت‌گیری ارزشی می‌توان گفت که افرادی که دارای صفات روشن شخصیتی هستند افرادی اغلب با ویژگی‌های پذیرش دیگران، بخشنده‌گی، دلسوزی و خیرخواهی هستند که این ویژگی‌ها از مؤلفه‌های جهت‌گیری‌های ارزشی در سطح بالا است (کافمن و همکاران، ۲۰۱۹). یافته دیگر پژوهش این بود که صفات تاریک شخصیت بر رضایت از زندگی با میانجی‌گری جهت‌گیری ارزشی اثر منفی غیر مستقیم دارد. نتایج پژوهش استیل، اسمیت و

می‌دهد. صفات تاریک شخصیت که با خلق پایین و عاطفه منفی همراه است از طریق تأثیرگذاری بر میزان روابط بین فردی و تفریحات و فعالیت‌های لذت‌بخش می‌تواند رضایت از زندگی را تحت تأثیر قرار دهد (بیرامی و قلی‌زاده، ۱۳۹۰). از نظر جهت‌گیری ارزشی، افراد با صفات تاریک شخصیت معیارهای ارزشی بی‌تفاوتی اخلاقی را در زندگی پیش می‌گیرند و رفتار غیر اخلاقی آن‌ها با صفات تاریک شخصیت مرتبط است (ابویل و همکاران، ۲۰۱۲).

از یافته‌های دیگر پژوهش این بود که صفات روشن شخصیت و تمایز یافتگی عاطفی بر رضایت از زندگی و هم بر جهت‌گیری ارزشی اثر مستقیم و مثبت دارد. نتایج پژوهش انجام شده توسط اسکافهازر، المند و مارتین^۱ (۲۰۱۴) و کلاستون، اورورک، اسمیت و دلونگیز^۲ (۲۰۱۲) نشان دادند که عوامل روشن شخصیت می‌توانند رضایت از زندگی را به صورت مثبت پیش‌بینی کنند. نتایج پژوهش روشن ضمیر، عبدالله پور و کرد (۱۳۹۶) رابطه منفی واکنش هیجانی و گسلش عاطفی با رضایت زندگی را نشان داد که این نتایج نیز همسو با نتایج پژوهش حاضر است. پژوهش‌های انجام شده توسط شیبانی، نریمانی و محمدی (۱۳۹۴) و هانتلی و هانتس^۳ (۲۰۰۵) نشان دادند که بین میزان مذهبی بودن فرد و صفت شخصیتی سازگاری یا توافق رابطه وجود دارد. همچنین بین تمایز یافتگی و مهارت‌های حل مسئله که از زیر مؤلفه‌های جهت‌گیری ارزشی است، رابطه مستقیم وجود دارد (اسکورون و پلت^۴، ۲۰۰۵) که نتایج این پژوهش‌ها همسو با نتایج پژوهش حاضر است.

^۱- Schaffhuser, Allemand & Martin.

^۲- Claxton, O'Rourke, Smith & DeLongis

^۳- Huntley, Creis & Tim Honts

^۴- Skowron & Platt

شولتز^۱ (۲۰۰۸) نشان داده است که خودشیفتگی با شادی کمتر و هیجان منفی همراه است و افراد ماکیاولیسم و ضد اجتماعی زندگی شاد چندانی ندارند (ایگن، چان و شورتر^۲، ۲۰۱۴) که این امر به دلیل نقص هیجانی در افراد با صفات تاریک شخصیتی است که باعث تمایلات ضد-اجتماعی، پرخاشگری و عدم توافق‌پذیری در آن‌ها می‌شود (جانسون، کنونیک و تست^۳، ۲۰۱۰) که نتایج آن‌ها با نتایج پژوهش حاضر همسو است. در تبیین این یافته همان‌طور که گفته شد صفات تاریک شخصیت که با خلق پایین و عاطفه منفی همراه است از طریق تأثیرگذاری بر میزان روابط بین فردی و تفریحات و فعالیت‌های لذت‌بخش می‌تواند رضایت از زندگی را تحت تأثیر قرار دهد (بیرامی و قلی‌زاده، ۱۳۹۰) که این تأثیرگذاری با توجه به اثر مستقیم و معنی‌دار منفی صفات تاریک بر جهت‌گیری ارزشی (نوسر و همکاران، ۲۰۱۵) میزان رضایت از زندگی را کاهش می‌دهد.

از یافته‌های دیگر پژوهش این بود که صفات روشن شخصیت و تمایز یافتگی عاطفی با میانجی‌گری جهت‌گیری ارزشی اثر مثبت و معنی‌دار بر رضایت از زندگی دارد. نتایج پژوهش انجام شده توسط (وود، فرو و گراختی^۴، ۲۰۱۰) نشان داد افرادی که دارای صفات روشن شخصیت به عنوان مثال صفت قدردانی هستند دارای فعالیت هدفمند، استقلال، رشد شخصی و پذیرش خود می‌باشند. همچنین نتایج پژوهش کافمن و همکاران (۲۰۱۹) نیز نشان داد که افراد دارای صفات روشن شخصیت به لحاظ جهت‌گیری ارزشی در سطح بالا و تمایز یافتگی، رضایت از زندگی بیشتری را گزارش

می‌کنند که این نتایج با نتایج پژوهش حاضر همسو می‌باشند. در تبیین این یافته نیز همان‌طوری که گفته شد افراد دارای صفات روشن شخصیت، افرادی خوش‌بین، دارای شادکامی و فعال هستند و در فعالیت‌های اجتماعی، اهل همکاری و تفریح هستند به طوری که هم تعاملات اجتماعی و هم فعال و شاد بودن آن‌ها می‌تواند رضایت از زندگی آن‌ها را بالا ببرد (مرعشی و همکاران، ۱۳۹۵). بنابراین با توجه به تفاسیر عنوان شده افراد با صفات روشن شخصیت افرادی تمایز یافته هستند که از طریق جهت‌گیری ارزشی واقع‌گرایانه در زندگی و استفاده از سازوکارهای دفاعی مثبت و منطقی، رضایت از زندگی بیشتری را تجربه می‌کنند (کافمن و همکاران، ۲۰۱۹).

نتیجه‌گیری

براساس نتایج مطالعه حاضر می‌توان گفت که مؤلفه جهت‌گیری ارزشی می‌تواند ارتباط بین رضایت از زندگی با صفات تاریک و روشن شخصیت و تمایز یافتگی عاطفی را واسطه‌گری نماید. در اجرای این پژوهش با محدودیت‌هایی روبرو بودیم که از آن جمله می‌توان به استفاده از نمونه‌گیری در دسترس و عدم امکان نمونه‌گیری تصادفی به دلیل شیوع بیماری کرونا؛ تأثیر منفی شیوع بیماری کرونا روی سلامت روانی افراد جامعه و گروه هدف که به نوعی روی میزان رضایت از زندگی و کیفیت پاسخگویی به سؤالات مؤثر بوده است، اشاره کرد؛ لذا با پایان همه‌گیری بیماری کرونا احتمالاً پژوهش‌های مشابه آتی با چنین مشکلی روبرو نخواهند بود. از این رو پیشنهاد می‌شود در پژوهش‌های آتی به جای استفاده از روش نمونه‌گیری در دسترس از روش

^۱- Steel, Schmidt & Shultz

^۲- Egan, Chan & Shorter

^۳- Jonason, Koenig & Tost

^۴- Wood, Froh & Geraghty

- Drake JR, Murdock NL, Marszalek JM, Barber E. (2015). Differentiation of Self Inventory—Short Form: Development and Preliminary Validation. *Journal of Contemporary Family Therapy*, 37(2), 101-112.
- Egan V, Chan S, Shorter GW. (2014). The Dark Triad, happiness, and subjective well-being. *Personal. Individual. Differ*, 67, 17-22.
- Heiden-Rootes KM, Jankowski P, Sandage SJ. (2010). Bowen Family Systems Theory and Spirituality: Exploring the Relationship between Triangulation and Religious Questing. *Contemporary Family Therapy*, 32, 89-101.
- Ho MY, Cheung FM, Cheung SF. (2008). Personality and life events as predictors of adolescents' life satisfaction: do life events mediate the link between personality and life satisfaction. *Soc Indic Res*, 89, 71-457.
- Huntley C, Honts T. (2005). Paranormal Beliefs, Religious Beliefs and Personality Correlates, at Manchester Metro Politan. Licpsyc, MSC Psych.
- Isazadegan A, Salmanpour H, Ahmadi E, Gasemzadeh A. (2017). The role of desire for forgiveness, gratitude, hope, and mental well-being in life satisfaction. *Journal of New Psychological Research*, 42(11). (In Persian)
- Jonason PK, Koenig B, Tost J. (2010). Living a fast life: The Dark Triad and Life History Theory. *Human Nature*, 21, 428-442.
- Jonason PK, Webster GD. (2010). The dirty dozen: a concise measure of the dark triad. *Psychol Assess*, 22(2), 32-420.
- Kaufman SB, Yaden DB, Hyde Tsukayama E. (2019). The light triad vs Dark triad of personality new search contrasts two very different profiles of human nature, *Frontiers in psychology*. 10(467).
- Limon PP, Sinatra Monacis L. (2020). Orientations to Happiness between the Dark Triad Traits and Subjective Well-Being. *Behav Sci*, 10(5), 90.
- Lomas Ivzan I. (2016). Second wave positive psychology: Exploring the positive-negative dialectics of wellbeing. *Journal of Happiness Studies*, 17, 1753-1768.

نمونه گیری تصادفی استفاده شود همچنین پیشنهاد می شود پژوهش های آتی مشابه در شرایط عادی انجام پذیرد.

سپاسگزاری

این پژوهش برگرفته از رساله دانشجویی مقطع دکترا، مصوب دانشگاه آزاد اسلامی واحد تبریز با کد ۱۶۲۳۷۰۷۱۶ و همچنین کد اخلاق IR.IAU.TABRIZ.REC.1400089 است. نویسندگان مقاله بر خود واجب می دانند تا از تمامی افرادی که در اجرای پژوهش همکاری کردند کمال تشکر و قدردانی را ابراز نمایند. همچنین تمامی معیارهای رعایت اخلاق در پژوهش که در مطالعه پژوهش حاضر موضوعیت داشت، همسو با بیانیه هلسینکی رعایت شده است.

References

- Bayani AA, Koocheky AM, Goodarzi H. (2007). The validity and reliability of life satisfaction scale. *Journal of Iranian Psychologists*, 3(11), 259-265. (In Persian)
- Beyrami M, Gholizadeh H. (2012). Personality factors as predictors of depression and life satisfaction. *Urmia Medical Journal*, 22(2), 92-98. (In Persian)
- Buser Juleen K, Gibson S. (2014). Differentiation and Eating Disorder Symptoms among Males the Family. *Counseling and Therapy for Couples and Families*, 22(1), 17-25.
- Claxton A, O'Rourke N, Smith JZ, DeLongis A. (2012). Personality traits and marital satisfaction within enduring relationships: An intra-couple discrepancy approach. *Journal of Social and Personal Relationship*, 29(3), 375-396.
- Diener E, Emmons RA, Larsen J, Griffin S. (1985). The Satisfaction with Life Scale. *Journal of Personality Assessment*, 49.

- Lopez SJ, Pedrotti JT, Snyder CR. (2019). Positive psychology: The scientific and practical explorations of human strengths. Los Angeles, CA: Sage Publications.
- Love AB, Holder MD. (2014). Psychopathy and subjective well-being. *Pers Individ Def*, 66, 112-117.
- Marashi SA, Mehrabian T, Mosalman M. (2017). Investigating the relationship between personality traits and spiritual intelligence with life satisfaction. *Journal of the school of army nursing*, 3(1). (In Persian)
- Martin S, Graziani P, Del-Monte J. (2021). Insight's level in borderline personality disorder, questioning consciousness. *Journal of Affective Disorders Reports*, 3.
- Mehrienejad A, Sharifi M. (2017). The Relationship between Adaptive and Incompatible Defense Mechanisms with Students' Religiosity. *Journal of Educational Sciences from the Perspective of Islam*, 5(8), 118-138. (In Persian)
- Mohammadlou M, Elahi T, Shirvani Rad A. (2015). The role of personality traits in predicting the type of defense mechanisms used by students, Second International Conference on Psychology, Educational Sciences and Lifestyle. Torbat Heydariyeh University, 13(2), 111-120. (In Persian)
- Niazi M, Ganji M, Namvar Moghadam F. (2017). Social factors affecting life satisfaction Study: Citizens of Kashan in 2015. *Journal of Welfare Planning and Social Development*, 8(31). (In Persian)
- Noser AE, Zeigler-Hill V, Vrabel JK, Besser A, Ewing TD, Southard AS. (2015). Dark and immoral: The links between pathological personality features and moral values. *Personality and Individual Differences*, 75, 30-35.
- O'Boyle EH, Forsyth DR, Banks GC, McDaniel MA. (2012). A meta-analysis of the Dark Triad and work behavior: A social exchange perspective. *The Journal of Applied Psychology*, 97, 557-579.
- Paulhus DL, Williams KM. (2002). The Dark Triad of Personality. *J Res Pers*, 36, 556-563.
- Poursardar N, Poursardar F, Panahandeh A, Sangari A, Abdi Zamin S. (2012). The effect of optimism on mental health and life satisfaction. *Hakim Research Journal*, 16(1), 42-49. (In Persian)
- Prochaska JO, Norcross JC. (2011). Theories of psychotherapy, translated by Yahya Seyed Mohammadi. Tehran: Roshd Publications, eighth edition. (In Persian)
- Rashidi A, Sharifi K, Naqshineh T. (2016). Relationship between family communication patterns and self-differentiation with quality of life of women seeking a divorce in Kermanshah. *Journal of pathology, counseling*. (In Persian)
- Rasouli M, Asoudeh M, Tamrchi F, Hoseini Z. (2017). Investigation of factor structure and validation of Drake and Mordack self-differentiation questionnaire (short form). *Journal of Psychometrics*, 4(16), 1-10. (In Persian)
- Roshan Zamir S, Abdollahpour M, Kurd B. (2017). The relationship between self-emotional differentiation and life satisfaction among first-grade high school girls in Urmia. *International Journal of Psychology, Counseling, Education*. (In Persian)
- Ross AS, Murdock NL. (2014). Differentiation of self and well-being: The moderating effect of self-construal. *Contemporary Family Therapy*, 36, 485-496.
- Sadeghi M, Imeni F, Bavsini F. (2018). Student Life Satisfaction: Predictability Based Religiosity, the meaning of life and cognitive flexibility. *Journal of Women's Psychological Social Studies*, 16, 195-222. (In Persian)
- Sahami S. (2008). Students' value priorities. *Journal of Social Sciences*, (2)2. (In Persian)
- Schaffhuser K, Allemand M, Martin M. (2014). Personality traits and relationship satisfaction in intimate couples: three perspectives on personality. *European Journal of Personality*, 28(2), 120-133.
- Schwartz S. (2006). Basic human values: theory, measurement, and applications. *Revue Française de Sociologie*, 47(4), 929-968.
- Sharifinia MA, Haroonrashidi H. (2020). The Relationship between the Dark Traits of Personality and Emotional Expressiveness

- with Satisfaction of Life. *Journal of counseling psychology*, 47, 24-35. (In Persian)
- Sheibani H, Narimani M, Muharrami J. (2015). Investigating the relationship between religious orientation and personality traits in Islamic Azad University students and Payame Noor in Damghan city, culture in the university Islamic. 14(1). (In Persian)
- Skowron EA, Dendy AK. (2004). Differentiation of self & attachment in adulthood: Relational correlates of effortful control. *Contemporary Family Therapy*, 26(3), 57-337.
- Skowron EA, Platt LF. (2005). Differentiation of self and Child Abuse Potential in Young Adulthood. *The Family Journal*, 13(3), 281-290.
- Steel P, Schmidt J, Shultz J. (2008). Refining the relationship between personality and subjective well-being. *Psychological Bulletin*, 134(1), 138-161.
- Toulo Takmili, Torabi N, Vakili P, Fattahi A. (2020). Relationship between personality traits and satisfaction Marriage-Based in the Mediating Role of Religious Orientation. *Journal of Applied Psychology*, 14(53), 99-118. (In Persian)
- Wood AM, Froh JJ, Geraghty WA. (2010). Gratitude and well-being: A review and theoretical integration. *Clinical Psychology Review*, 30, 890-905.